

الگوسازی برای کت و پالتو و مانتو

به روش مولر و پسران

«ضحیم دوزی»

طراحی کت و پالتو و مانتو، رسم الگوی پایه (اولیه) و ژورنال‌شناسی
یا مدل‌سازی از روی طرح‌های مجله‌ی مد

لوئیز کرلوپ - مارگارت اشتیگلر

مترجم

نیره یونسی

یکی از مهم‌ترین مشخصه‌های لباس این است که در آن احساس راحتی کنید. لباس‌های تنگ با اندازه‌ی نامتناسب انتخاب مناسبی نیستند. بهترین گزینه، لباسی است که به طور دقیق با اندازه‌های شخصی و طبق الگوی بدن خودتان بپوشید. در واقع برای سفارش لباس سراغ خیاط می‌روید تا برایتان لباس بدوزد اما از آنجایی که این کار هزینه و زمان بیشتری نیاز دارد اغلب افراد ترجیح می‌دهند از فروشگاه‌های پوشاک، لباس مورد نیازشان را خریداری کنند.

تولیدکنندگان برای این که افراد بتوانند به راحتی لباس متناسب با ابعاد بدنشان در بازار پیدا کنند از اندازه‌های آنترومتریک یا آنتروولوژی (Anthrology) (انسان‌شناسی) استفاده می‌کنند.

آنترومتریک^۱ (اندازه‌گیری اندام انسان)

در علم آرگونی یا مهندسی فاکتورهای انسانی، از این ابعاد و اندازه‌ها برای طراحی الگوی محصولاتی متناسب با نیاز مصرف‌کننده استفاده می‌شود.

برای جمع‌آوری اطلاعات ابعاد و اندازه‌های بدنی جامعه مصرف‌کننده، محققان و پژوهشگران طبق اصول آماری اندازه‌های گروه‌های نمونه را به طور دقیق گرفته و این اندازه‌ها را به کل جامعه تعمیم می‌دهند بعد هم طبق همین اندازه‌ها که تناسب نزدیکی با گروه مصرف‌کننده دارد طراحی و رسم الگوی لباس صورت می‌گیرد.

لباسی که با این روش طراحی و الگوسازی و دوخته می‌شود، برای بیشتر افراد جامعه به راحتی قابل استفاده است. متأسفانه در کشور ما هنوز این کار انجام نشده است و ما برای الگوسازی و دوخت لباس از جدول‌های اندازه‌گیری استاندارد بعضی از کشورها استفاده می‌کنیم و یا این که الگوها از طریق اینترنت و یا نمونه‌های اصلی همراه با جدول سایزبندی و هر گونه اطلاعات مورد نیاز توسط پست به کارخانجات و تولیدی‌های بزرگ می‌رسد.

هدف من از ترجمه‌ی این کتاب‌ها صرفاً قطع وابستگی است، اگرچه این کتاب‌ها در کشورهای دیگر تألیف شده است، اما راهی است در جهت رسیدن به مرحله‌ای که بتوان جدول سایزبندی برای خانم‌ها و آقایان و کودکان متناسب با ابعاد و اندازه‌های افراد ایرانی تهیه کرد و سپس کتابی در ترسیم الگو و الگوسازی براساس اندام مردم کشورمان تألیف نمود.

امروزه صنعت پوشاک از وضعیت شخصی‌دوژی به سری‌دوژی تغییر کرده است و به همین دلیل اندازه‌گیری اندام افراد ایرانی و تهیه جدول استاندارد و سایزبندی بسیار ضروری است، به علاوه این رشته جایگاه خود را در میان دانشجویان، هنرجویان و علاقه‌مندان پیدا کرده، به گونه‌ای که هم اکنون افراد بسیاری در هنرستان‌ها، آموزشکده‌ها و دانشکده‌ها به فراگیری این رشته سرگرم‌اند.

لذا از تولیدکنندگان و دست‌اندرکاران صنعت پوشاک انتظار می‌رود که برای تهیه جدول استاندارد اندازه‌های افراد ایرانی و سایزبندی توجه بیشتری مبذول دارند و به این امر مهم کمک نمایند.

همچنین از جناب آقای مهندس فیاضی که در این امر مهم با چاپ کتاب‌های الگوسازی و دوخت به صنعت پوشاک کشور ارج نهاده و کمک کرده‌اند و خانم‌ها ژاله، ژیللا و بنفشه پی‌سخن و زهرا رضایی و دیگر کارکنان نشر قطره تشکر می‌نمایم.

نیره یونسی

هفتم تیرماه ۱۳۸۹

فصل اول

اندازه‌گیری قسمت‌های مختلف بدن

برحسب این اندازه‌ها الگوی پایه (اولیه) را متناسب با مدل دلخواه رسم می‌کنند.

معمولاً برای صرفه‌جویی در وقت از شابلون الگوی پایه (اولیه) که با اندازه‌های استاندارد جدول سایزبندی رسم و ساخته شده است، استفاده می‌کنند و اندازه‌های گرفته شده از اندام را با اندازه‌های استاندارد جدول سایزبندی مطابقت می‌دهند و اختلاف جزئی را مشخص می‌کنند و در الگوی پایه تغییراتی می‌دهند تا متناسب اندام گردد.

۲- در کارخانجات تولید پوشاک بانوان با اندازه‌های

اندازه‌های اصلی یا بنیادی

۱- در کارگاه‌های خصوصی و آتلیه‌ها اندازه‌های اصلی را از روی اندام اندازه‌گیری می‌کنند و اندازه‌های فرعی (کمکی) را با روش محاسبه از اندازه‌های اصلی به دست می‌آورند، و

اندازه‌های اصلی

(۱) بلندی تمام قد

(۲) دور پستان (سینه)

(۳) دور کمر

(۴) دور باسن

(۵) قد آستین

اندازه‌های اصلی را بایستی از روی اندام اندازه‌گیری کنید.

اندازه‌های فرعی (کمکی)

(۱) بلندی کف حلقه‌ی آستین

(۲) قد بالاتنه‌ی پشت از مهره‌ی برجسته‌ی گردن تا کمر

(۳) قد بالاتنه‌ی پشت از مهره‌ی برجسته‌ی گردن تا باسن بزرگ

(۴) قد یا بلندی لباس

(۵) پهنا‌ی پشت یقه

(۶) بلندی مرکز پستان (سینه) با اندازه‌ی پشت یقه I (½ اندازه‌ی پشت یقه)

(۷) بلندی مرکز پستان (سینه) بدون اندازه‌ی پشت یقه II

(۸) قد بالاتنه‌ی جلو با اندازه‌ی پشت یقه I (½ اندازه‌ی پشت یقه)

(۹) قد بالاتنه‌ی جلو بدون اندازه‌ی پشت یقه II

(۱۰) کارور پشت

(۱۱) گشادی کف حلقه‌ی آستین

(۱۲) کارور جلو

اندازه‌های ویژه

(۱) پهنا‌ی سرشانه این اندازه‌ها را بایستی روی اندام اندازه‌گیری کنید.

(۲) دور بازو

استاندارد جدول سایزبندی الگوی پایه (اولیه) را رسم می‌کنند. این جدول شامل اندازه‌های اصلی و فرعی است. برای تهیه و تنظیم جدول اندازه‌های استاندارد، از اندام ۱۰۰۰ دختر نوجوان و بانوان آلمانی در گروه سنی ۲ تا ۷۰ سال را در مناطق مختلف اندازه‌گیری می‌کنند و میانگین اندازه‌ها را محاسبه کرده و جدول سایزبندی را تنظیم می‌نمایند. این کار توسط سازمان استاندارد و تشکیلات اتحادیه صنف پوشاک بانوان انجام می‌گیرد. زمان استفاده از جدول اندازه‌های استاندارد محدود می‌باشد و در فاصله تقریبی ۱۱-۱۰ سال با تجدیدنظر کلی بر روی آن و اندازه‌گیری اندام به همان روش، آن را تغییر می‌دهند و جدولی مطابق با زمان، مُد روز و با رعایت تناسب بین اندازه‌ها برای تولید پوشاک بین‌المللی بانوان تهیه و تنظیم می‌نمایند. دلیل تغییر جدول و محدود بودن زمان استفاده از آن مربوط به نوع تغذیه، شرایط رشد، وراثت، عوامل محیطی و پیشرفت علم پزشکی و ... می‌باشد.

نکات کلی و همگانی در اندازه‌گیری:

از اندام شخص (مشتری) درحالی‌که روی سطح صاف و بدون کفش ایستاده است و نوار باریکی که به دور کمر با قزن و قفلی می‌بندید با متر روی لباس زیر اندازه‌گیری کنید. در صورت امکان از اندام مشتری در جلو آینه اندازه‌گیری

کنید شاید بعضی از افراد (مشتری‌ها) که دارای اندام ویژه می‌باشند آرزو می‌کردند که امروزه نیز خیاطان می‌توانستند با اندازه‌های واقعی اندام آن‌ها لباس بدوزند تا مشکلات خرید لباس متناسب را نداشته باشند. برای رسم الگو اندازه‌های لازم را روی ورقه یادداشت بنویسید و برای اندازه‌گیری صحیح اندام بایستی به شکل‌هایی که نحوه اندازه‌گیری را نشان می‌دهد توجه کنید و اندازه‌گیری را همان‌طوری که در شکل‌ها نشان داده شده است روی قسمت‌های مختلف اندام انجام دهید. برای اندازه‌گیری و به‌دست آوردن اندازه‌های اصلی، شخص بایستی بدون کفش کنار دیوار بایستد. گونیا را روی سر او طوری قرار دهید که با دیوار یا خط‌کش پشت سر که برای این منظور تعبیه شده است زاویه قائمه تشکیل دهد.

وسایل کمکی برای اندازه‌گیری

نوار مقوا یا کاغذ مدرج (این نوار مدرج با خطوط افقی زاویه قائمه تشکیل می‌دهد). نوار برای بستن به دور کمر (ضروری است که نوار کمر با قزن و قفلی باز و بسته شود و در گودی کمر قرار گیرد تا بتوانید قد بالاتنه‌ی پشت و جلو را اندازه بگیرید). برای رسم الگوی پایه (اولیه) کت و پالتو به اندازه‌های اصلی و فرعی نیاز می‌باشد.

اندازه‌های اصلی

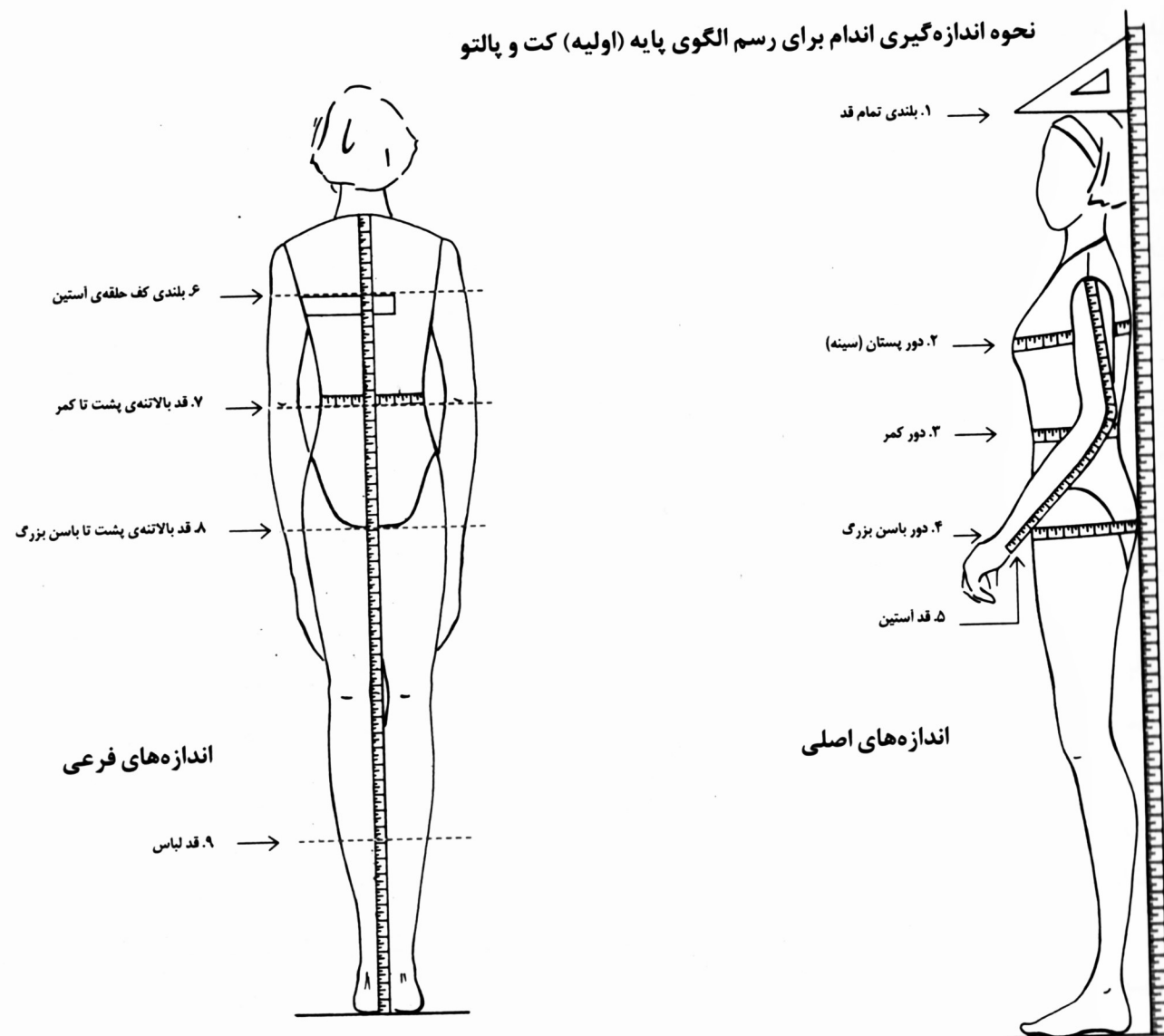
۱- بلندی تمام قد

شخص بدون کفش کنار دیوار می‌ایستد. گونیا را طوری روی سر او قرار دهید که با دیوار و یا خط‌کش زاویه‌ی قائمه تشکیل دهد و از خط افقی گونیا تا سطح صاف زمین یا جایی که روی آن ایستاده است را اندازه بگیرید.

۲- دور پستان (سینه)

سر متر را روی خط مرکزی پشت قرار دهید و آن را از زیر بغل و روی دو نوک پستان و زیر بغل دیگر عبور دهید و تا خط مرکزی پشت را به‌طور دقیق اندازه بگیرید.

نحوه اندازه‌گیری اندام برای رسم الگوی پایه (اولیه) کت و پالتو

توجه: دور پستان و دور سینه در دو قسمت متفاوت از بدن اندازه‌گیری می‌شود. منظور از دور سینه خط کف حلقه‌ی آستین و روی سینه‌ی جلو و حد فاصل دو کف حلقه در پشت است و دور پستان چند سانتی‌متر پایین‌تر از خط دور سینه و روی برجستگی و نوک پستان است که در الگوسازی در ایران دور سینه و دور پستان را از یکدیگر تفکیک نمی‌کنند و هر دو اندازه را به غلط دور سینه می‌نامند. درحالی‌که در کتاب‌های اصلی که به زبان انگلیسی و آلمانی و فرانسوی است در روش الگوسازی متریک زنانه و یا مولر و یا اسمُد (Smold) دو لغت متفاوت است. این مورد در الگوسازی آقایان صدق نمی‌کند در این کتاب هر دو لغت دور سینه و دور پستان استفاده شده است.